

AND (BOEK)HOUDT DE STEMM

Een echte doorbraak wil maar niet komen. Ondertussen illustreert AND zijn 'ideale uitgangspositie' met geflatteerde cijfers.

TEKST: JASPER JANSEN

Topman Maarten Oldenhof blijft hameren op de ideale uitgangspositie van AND. Na de overnames van grote broers TeleAtlas (door TomTom) en Navteq (door Nokia) rond 2008, is AND de enige onafhankelijke kaartenmaker ter wereld. Terwijl bijvoorbeeld Nokia uit concurrentieoverwegingen niet snel kaarten zal leveren aan Apple of Samsung, is dit voor Oldenhof geen probleem.

Aanvankelijk leek die onafhankelijkheid een grote plus. Begin 2009 tekende AND een contract met Google voor het gebruik van digitale kaarten van West-Europa. Maar voor het eind van dat jaar, na levering van slechts vijf kaarten, besloot Google het contract eenzijdig op te zeggen. De internetgigant heeft nu vijfhonderd man aangenomen om de overige landen zelf in kaart te brengen. Oldenhof heeft nog altijd "geen idee" waarom de rest van de kaarten niet is afgenomen, maar marktvoersers vrezen dat de kwaliteit niet voldoende was.

Naast kwaliteit blijft de beperkte omvang van het bedrijf een probleem. "Het gemiddelde schoonmaakbedrijf heeft grotere contracten dan wij bij onze klanten als bijvoorbeeld Microsoft." Hoewel het aannemelijk lijkt dat verschillende spelers zoals sociale media (Facebook en Groupon), telefoonmakers (Samsung en HTC) en websites (Yahoo en Microsoft) navigatie gaan aanbieden aan hun gebruikers, is het de vraag wat AND hieraan gaat verdienen. De onderhandelingspositie tegenover deze miljardenondernemingen lijkt al te wensen over te laten, en daar komt ook nog bij dat navigatie een commodity lijkt te worden waarvoor de gebruiker nauwelijks wil betalen.

Zo blijkt ook wel uit het laatste succes van AND, de deal met Navmi. Deze Britse onderneming verkoopt navigatieapplica-

ties ('apps') voor de Apple iPhone en maakt daarbij gebruik van de kaarten van AND. In totaal zijn er liefst 250.000 apps gedownload van 3,99 euro per stuk. Veel downloads, maar aangezien AND ongeveer een euro per verkochte app ontvangt, lijkt dit weinig zoden aan de dijk te zetten. Niet vreemd dat AND onlangs middels een trading update liet weten dat de omzet in de eerste vier maanden lager was dan vorig jaar, en dat het nettoresultaat negatief was.

VROLIJK BOEKHOUDEN

Zolang Oldenhof niet echt een voet tussen de deur krijgt bij grote klanten, houdt hij de stemming erin met wat vrolijk boekhouden.

Normaal gesproken is de accountantsverklaring op de laatste pagina in het jaarverslag weinig opwindende lectuur. In de regel houdt de accountant het bij een paar standaardzinnen. Niet bij AND. De accountant maakt melding van "onzekerheid ... met betrekking tot de uitkomst van een rechtszaak..." Het gaat om een akkefietje van begin deze eeuw. AND verbrak eenzijdig het contract met een distributiepartner. Nog steeds is Oldenhof overtuigd van die beslissing. Maar de rechter oordeelde anders en stelde AND in het ongelijk. De rechter heeft nog niet bepaald hoeveel schadevergoeding AND aan zijn voormalige partner moet betalen. Het bedrijf heeft al jaren geleden 100.000 euro opzijgezet. In 2010 is daar plots 25.000 euro bij gekomen, geen gigantisch bedrag, maar in het geval van AND toch ongeveer een derde van de vrije kasstroom in 2010. En die 125.000 euro is mogelijk niet genoeg. AND bood dit bedrag eerder als schikking aan, maar de tegenpartij vond dit veel te laag. "Ik heb geen idee wat het eindoordeel van de rechter zal zijn, maar het schadebedrag

zou aanzienlijk hoger kunnen liggen", aldus Oldenhof tijdens de laatste aandeelhoudersvergadering. Dus is de voorziening waarschijnlijk aanzienlijk te laag.

OPGEKRIKTE OMZET

Een ander conflict pakt beter uit voor AND en ook hier valt de manier van boekhouden op. De kaartenmaker kreeg ruzie met een leverancier van de digitale kaart van Engeland. Een toeleverancier die had geholpen met de samenstelling van de kaart had gegevens gebruikt waar dat niet mocht. Hierdoor was het verboden om de kaart te verkopen. De kaart van Engeland zal niet opnieuw gemaakt worden, en zal dus nooit meer iets opleveren. Een schikkingsbedrag van 2 miljoen euro vergoedt deze gedeerde inkomsten.

"Aangezien deze 2 miljoen euro uit operationele activiteiten is voortgekomen, hebben we dit als omzet geboekt", aldus Oldenhof. Toch opmerkelijk, omdat het een eenmalige meevaller betreft. Het zet bovendien de prestaties van afgelopen jaar in een ander daglicht. In het jaarverslag valt te lezen dat "AND ondanks de moeilijke marktomstandigheden een positieve groei in omzet en resultaat heeft weten te behalen." Zonder het schikkingsbedrag is de omzet het afgelopen jaar juist gedaald ten opzichte van een jaar eerder.

OVERGEWAARDEERDE KAARTEN

De lenige boekhoudmethoden bij AND zijn niet nieuw. Ieder jaar verwerkt AND een deel van de gemaakte ontwikkelingskosten van zijn digitale kaarten als bezitting op de balans. Dit activeren van kosten zorgt ervoor dat het bedrijf de laatste jaren zwarte cijfers haalde. Als gevolg van deze boekhoudmethode is de post immateriële ac-